

Bireysel, Kurumsal ve Toplumsal
Sorun Çözme Becerilerini Geliştirir
<http://www.beyaznokta.org.tr>

YÖNETİM KURULU

M. TINAZ TİTİZ
DR. ERSİN ARIOĞLU
DR. OKTAY DURAN
HÜSAMETTİN KAVİ
UĞUR YÜCE

DENETİM KURULU

FARUK EKİNCİ
VEDAT ÖZÇELİK

VAKIF ÜYELERİ

HIZAL AKÜREN
İSHAK ALATON
Dr.ERSİN ARIOĞLU
HÜSEYİN CİMŞİT
Dr. CEMİL ÇAKMAKLI
ŞİNASI ÇELİKKOL
ZEHRA DOĞAN
YÜKSEL DOMANIÇ
Dr.OKTAY DURAN
FARUK EZZACİBAŞI
FARUK EKİNCİ
MÜMİN ERKUNT
Prof. Dr. BEDİL FEYZİOĞLU
RIZA İŞİK
İMRAN İŞILDAR
Prof. Dr. BİRSEN KARPAK
Dr.GÜLŞEREN KAYA
İBRAHİM KOCABAŞ
İNAN KIRAÇ
AZMİ MACUN
ALİ OĞUZTÜRK
NÜRSÜ OKURER
CANAN PAK
RASİM SELÇUK
ERGÜN ŞENLİK
KAMİL TANRIVERDİ
M.TINAZ TİTİZ
ALİ ÜSTAY
ALİ YALMAN
VURAL YILMAZ
UĞUR YÜCE
ELİF TONGUÇ AKDAĞ
EROL AYDIN
NURŞEN BELEN
HANDE BİTLİS
ATAY CEYİŞAKAR
ŞERİF KAYNAR
MURAT KOLBAŞI
İPEK KORMAN
HÜSAMETTİN KAVİ
NEŞE LAYIKTEZ
VEDAT ÖZÇELİK
MURTEZA ÖZHAN
FULYA SARI
ERBİL SERTER
OKTAY YILMAZ
ÇANKAYA BNGD
İZMİR BNGD

KURULUŞ:1994

TRAP (Trafikte Ortak Akıl Platformu)

Soru Konferansı®

28 Mart 2009, Autodrom / İstanbul

Sonuç Raporu

(Rev.1)

TRAP
28 Mart 2009 Soru Konferansı®
Sonuç Raporu

1. Amaç

TRAP, genel bir adlandırma ile "Trafik Sorunları" olarak adlandırılan ve aşağıdaki biçimde tanımlanabilecek sorunlar yumağının çözümüne ilişkin ortak akıl çalışmaları yapmak üzere, trafikle doğrudan ve dolaylı kurumlara mensup gönüllülerin katılımlarıyla oluşturulmuş bir platformdur.

Önceki yıllarda yapılmış çalışmalarının bir devamı olarak bu defa 28 Mart 2009 tarihinde İstanbul'da Autodrom ileri sürücülük teknikleri eğitim merkezinde bir ortak akıl çalışması daha yapılmıştır.

Çalışmanın amacı, geçmiş yıllardaki bulgular, aradan zaman içinde bu bulguların yaşama geçirilmesi konusundaki olumlu / olumsuz deneyimler ve nihayet değişen koşulların ışığı altında –giderek karmaşıklaşan- trafik sorunlarını yeni bir ortak akıl ile değerlendirmektir.

Daha da özgün olarak, tanımlanan sorunun çözülmesi¹ için gereken önlemleri içeren bir Politika Belgesi'nin² omurgasının hazırlanması, bu omurganın gereken uzmanlıklardan yararlanılarak, yeni TRAP çalışmalarıyla giderek zenginleştirilmesi ve böylece, şiddetle gereksinim duyulan bir başvuru bilgesinin ortaya çıkarılmasıdır.

2. Sorun nedir?

Birbirinden farklı, fakat hepsi de trafiğe konu olan öğeler (araç, yol, yolcu, yaya, kurallar, yönetim, teknoloji vbg) ile ilgili sorunlardan bir veya birden fazlasının bir araya gelerek oluşturdukları ve de sonucu mal veya cana zarar veren olumsuzluklar kümesinin tamamına verilen ve böylece de çözülmesi bir yana anlaşılması dahi güçleşen ve sonuçta da "Trafik Sorunları" şeklinde etiketlenen pakettir.

3. Yöntem ve bulgular

Ortak akıl çalışması, Ek-1 listedeki 20 kişinin katılımıyla Soru Konferansı® formatında³ yapılmıştır.

Çalışma akımı Ek-2'deki program uyarınca yapılmış olup şu ana adımlar boyunca yapılmıştır:

- 3.1. Beyin Fırtınası (BF) yoluyla, oluşturulmak istenen Politika Belgesinin (PB) çözüm getirmesi beklenen sorunun tanımlanması. Bu, trafik olarak adlandırılan süreç içinde neleri isteyip istemediğimizin belirlenmesi şeklinde yapılacaktır.
Ek-3'te, bu BF sırasında katılımcıların ürettikleri 152 istendik / istenmedik özellik görülmektedir. 152 fikrin her birine verilen oylar ise (1nci Tur Oylama) sütununda gösterilmiştir.
- 3.2. Verilen bu oylara göre azalan sırada sıralanan fikirlerden 6'dan fazla oy alan 53 tanesi ise Ek-4'te gösterilmiştir.
Bu 53 fikir tekrar oylanmış ve verilen oylar (2nci Tur Oylama) sütununda gösterilmiştir.
- 3.3. 2nci tur oylamada 4'ten fazla oy alan 36 fikir ise Ek-5'tedir. Bu fikirler de oylanmış ve verilen oylar (3ncü Tur Oylama) sütununda gösterilmiştir. Bunlar içinde 5'ten fazla oy alan 15 fikir, hazırlanacak Politika Belgesi'nin İÇİNDEKİLER bölümünün başlıkları için "aday" kabul edilmiştir.
- 3.4. Bundan sonra, başlangıçta üretilen 152 fikir içinde, bu 15 aday fikirle bağlantılı olanlar aranmış ve gerekli birleştirmeler yapılarak Ek-6'daki, **üç ana başlık altındaki 10 alt-başlık** (sorular haline getirilerek) belirlenmiştir. Politika Belgesi, bu 10 soru'nun cevaplarından oluşacaktır.
- 3.5. Bir sonraki adım, bu 10 soruya 10 çalışma grubunun (ÇGr) birbirinden bağımsız olarak çözümler üretmeleri olmuştur. Böylece her soru için 10 ayrı cevap ortaya çıkmıştır. ÇGr birbirinden bağımsız olduğu için her grubun cevapları içinde yararlanılabilecek ilginç öneriler bulunmaktadır.

¹ Bu belgede "sorun çözümü" deyimini ile kastedilen, bir sorunun yarattığı rahatsız ediciliğin tamamen giderilmesi ya da bu yapılamıyorsa katlanılabilir bir düzeye indirilmesidir.

² Politika Belgesi (*policy document*), varılmak istenilen bir amaca erişmek için kullanılması gereken tüm araçları sistematik bir biçimde tanımlayan belgedir. Bir örnek PB için bkz. http://www.tinaztitiz.com/dosyalar/Hayvan_Haklari_Politika_Belgesi/HHPB_rev2.1.doc

³ Soru Konferansı®: Çözülme istenilen bir sorun ve/ya gerçekleştirilmek istenilen bir tasarım konusunda önce onu en iyi ifade edebilecek soruları üretmek, sonra da bu soruları paydaşların ortak akıllarıyla yanıtlamak üzere tasarlanmış bir yöntemdir.

Soru Konferansı® yöntemini diğer benzer metotlardan (arama konferansı, gelecek taraması gibi) ayıran başlıca fark, sorunun bir dizi soruya çevrilmesi (Bkz. Doğru Sorular - <http://tinyurl.com/Suak6b> ve bu soruların Doğru Soru Sorma usullerine göre sorulması zorunludur.

Sorular, paydaşların beyin fırtınası yoluyla üretecekleri çok sayıda aday soru içinden, çalışma gruplarıca kademeli olarak en iyilerini seçmeleri yoluyla belirlenir. Böylece belirlenen sorular o denli belirli ve nettirler ki cevapları büyük ölçüde içlerinde gizlidir.

Soru Konferansı®, M.Tınaz Titiz-Sistem Mühendisliği Uygulama Hizmetleri®'nin tescilli bir ürünüdür.

Bu bireysel cevaplar rapor hacmini kabartmamak için eklenmemiştir.

- 3.6. Bu adımdan sonra, her soru için verilen 10'ar ayrı cevabın birleştirilmeleri (konsolidasyon) için, ÇGr'na görev verilmiş, 1nci ÇGr 10 adet birinci cevabı, 2nci ÇGr 10 adet ikinci cevabı,, 10ncu ÇGr ise 10 adet onuncu cevabı konsolide etmişlerdir.
- 3.7. Konsolide edilen cevaplar ÇGr sözcülerince tüm katılımcılara sunulmuş ve onlardan zenginleştirici katkıları alınarak daha geniş bir uzlaşa sağlanmıştır.
- 3.8. Konsolidasyonu sağlayan ÇGr kimi durumlarda bazı cevapları –grup içindeki uzlaşa sürecinin zaman kısıtı ya da diğer nedenlerle tam olamaması nedenleriyle- elimine etmişlerdir.
Bu nedenle rapor yazımı sırasında moderatör diğer ÇGr cevaplarını inceleyerek konsolide cevapları bir miktar revize etmiştir. Böylece, Politika Belgesi'nin 10 sorusuna verilen zenginleştirilmiş 10 konsolide cevap Ek-7'dedir.
- 3.9. Çalışmanın son adımı ise "*PB'nin işlevsellik kazanması için yarından itibaren neler yapılmalıdır?*" sorusuna yazılı beyin fırtınası tekniği cevap aranması olmuştur. Verilen cevaplar süzülmeden Ek-8 olarak verilmiştir.

4. Moderatör görüşleri

Bir ortak akıl çalışmasının başarısı başlıca üç faktöre bağlıdır: (1) Katılımcı seçimi, (2) Katılımcıların, uygulanacak ortak akıl yöntemi konusunda aralarında bir ortak dil oluşturmuşluk düzeyleri, (3) Cevabı aranacak soruların kalitesi.

Bu faktörlerden birincisi konusunda bir kuşku yoktur, kalite mükemmeldir. Tek olası eksik, paydaş sayılması gerekenlerin bir bölümünün katılmamış olmalarıdır. Katılımcı sayısının minimumda kalması da bir eksik sayılmalıdır.

Ayrıca katılımcılardan birkaç kişinin yarım zamanlı katılımı –toplam sayının zaten az olması dikkate alındığında- önemli bir eeksik oluşturmuştur. Bundan sonra yapılabilecek bir TRAP toplantısına, REDSTAR adlı hava ambulansı sisteminin yetkilisi Dr. Mustafa ATAÇ'ın davet edilmesini öneririm.

İkinci faktör açısından ise, katılımcıların, uygulanan Soru Konferansı@ konusunda ilk defa bir araya gelmeleri bir eksiklik olarak görülmektedir.

Cevabı aranacak soru kalitesi ise katılımcıların azami düzeyde katılımları nedeniyle "oldukça yüksek" sayılabilir.

Cevapların kalitesi açısından ise "*geliştirilmeye açık*" deymi kullanılabilir. Çözölmek istenilen sorunları çevreleyen sosyal iklimin kısıtlarını dikkate almak olmazsa olmaz bir gerekliliktir. Örneğin çözüm önerilerinin birisinde yer alan "*plana uygun otopark imkanı vermeyen inşaata izin verilmez*", yaygın ve kökleşmiş bir toplumsal gerçekliği dikkate almayan bir öneridir. Öneriler, bu tür sorunları aşabilecek kök-sorunlara yönelik olduğu ölçüde işlevsel olabilecektir. (Kök-sorunlar için Bkz. <http://tinyurl.com/d68zdb>)

Sosyal dokumuzun önemli eksiklerinden olan "saygılaşım" (Bkz. <http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=811>) eksiğinin çözümler sırasında dikkate alınmamış olması, trafik gibi büyük ölçüde insan ögesine, dolayısıyla da saygılaşımaya bağlı bir sorun söz konusu olduğunda bir eksik sayılmalıdır.

Ayrıca, *sorunu sorunla çözmek* olarak ifade edilebilecek tuzağa sıkça düşüldüğü de gözlenmektedir.

Ama diğer yandan da bazı cevaplar gerçekten yol göstericidir.

Bu nedenlerle önerimiz, aynı katılımcıların –eksik paydaşların da katılımları ile 30'a çıkarılmaları- yoluyla bir çalışma daha yapmalarıdır. Bu ikinci çalışmada hareket noktası yine bu rapordaki bulgular olacak, ama zamanın büyük bölümü bu defa daha gerçekçi ve yaratıcı çözümler bulunması için harcanabilecektir.

Daha sonraki TRAP çalışmalarında giderek uygulayıcıların kadroya katılmaları ve böylece bir yandan PB'nin daha geliştirilmesi, bir yandan da paydaşların birbirleriyle uyumlarının güçlendirilmeleri mümkün olabilecektir.

İleriye doğru bir yol haritasının stratejisi bu yaklaşım olabilir.

5. Sonuç

20 katılımcı ile bir tam gün boyunca yapılan çalışma, doğru soruların sorulmasına dayalı bir PB hazırlama yönteminin, ortadaki sorunların çözümü için yol göstericiliğinin diğer yaklaşımlara göre daha fazla olacağını göstermektedir.

Bir tatil gününü bu işe ayırarak önemli bir kapı açan katılımcılara, yaklaşık 9 saat boyunca tam bir katılımcılık örneği sergileyen kişilere teşekkürü bir borç bilirim.

M.Tınaz Titiz
Moderatör

Ek-1: Soru Konferansı® Katılımcıları

SIRA	ADI SOYADI
1.	Hitay Güner
2.	İbrahim Aybar
3.	Süleyman Pampal
4.	Ethem Genim
5.	Jale Özgentürk
6.	Mustafa Ilıcalı
7.	Ahmet Arkan
8.	Dursun Önal
9.	İsmail Hakkı Acar
10.	Hikmet Erkut
11.	Tamer Altunay
12.	Özlem Endirce
13.	Muammer Ekim
14.	Kerem Aybar
15.	Ulvi Çalın
16.	Dr. Şevket Ayaz
17.	Oytun Tezcanlı
18.	Hüsnü Murat Erenli
19.	Nadir Yayla
20.	Melih Muminoğlu

Ek-2: Çalışma programı

dak	..den	...ye	Ana Eylem
28 Mart 2009 Cumartesi			
00:25	09:30	09:55	Gecikmeler
00:08	09:55	10:03	amaç, kurallar
00:15	10:03	10:18	Sorular yoluyla sorunların tam çerçevesini belirlemek ppt sunum
00:13	10:18	10:31	The Problem ppt sunum
00:06	10:31	10:37	(Soru1)
00:08	10:37	10:45	BF kuralları
00:35	10:45	11:20	BF1 (Soru 1 için)
00:05	11:20	11:25	Süzme için oylama yönteminin açıklanması
00:10	11:25	11:35	Oylama Tur 1
00:10	11:35	11:45	Oylama Tur 2
00:06	11:45	11:51	Oylama Tur 3
00:10	11:51	12:01	Sorun tanımlama: Benzerlerin birleştirilerek nihai isten(dik/medik) belirlenmesi
00:06	12:01	12:07	(Soru2)
00:35	12:07	12:42	BF2 (soru 2 için)
00:45	12:42	13:27	ÖĞLE YEMEĞİ
00:10	13:27	13:37	Oylama Tur 1
00:10	13:37	13:47	Oylama Tur 2
00:06	13:47	13:53	Oylama Tur 3
00:10	13:53	14:03	Benzerlerin birleştirilerek nihai "dizin" elde edilmesi
00:10	14:03	14:13	Dizin'in print-out edilmesi ve İşlevsellik ppt sunumu
00:07	14:13	14:20	10 ÇGr oluşturulması
00:05	14:20	14:25	Cevaplama kurallarının açıklanması
01:20	14:25	15:45	Dizin Sorularının cevaplanması
00:05	15:45	15:50	Grupların tekrar salonda toplanmaları
00:05	15:50	15:55	Konsolidasyon kurallarının açıklanması
00:02	15:55	15:57	Gruplanmış cevapların dağıtılması
00:25	15:57	16:22	Konsolidasyon ve salona dönüş
00:04	16:22	16:26	Gruplara Sunum kurallarının açıklanması
00:06	16:26	16:32	Çalışma Grubu 1 sunum
00:06	16:32	16:38	ÇGr 2 sunum
00:06	16:38	16:44	ÇGr 3 sunum
00:06	16:44	16:50	ÇGr 4 sunum
00:06	16:50	16:56	ÇGr 5 sunum
00:06	16:56	17:02	ÇGr 6 sunum
00:06	17:02	17:08	ÇGr 7 sunum
00:06	17:08	17:14	Çgr 8 sunum
00:06	17:14	17:20	Çgr 9 sunum
00:06	17:20	17:26	Çgr 10 sunum
00:07	17:26	17:33	Brain writing konusu ve usulü açıkla
00:03	17:33	17:36	Herkese boş kağıt dağıtılır
00:20	17:36	17:56	Herkese bir veya birkaç öneri yazıp yanındakine verir (Brain Writing)
00:03	17:56	17:59	Kapanış ve teşekkür

**Ek-3: Beyin Fırtınası boyunca üretilen istendik / istenmedik trafik konuları (1nci Tur oylamayla
her fikre katılan kişi sayısı belirlenmiştir)**

No	1.Tur oy	BF1- "Trafik Sorunları" etiketiyle anılan paketlenmiş sorunlar açısından istendik ve istenmedikler sizce nelerdir?	No	1.Tur oy	(devam)
1	18	Toplu taşımacılık geliştirilmeli ve sürücülerini eğitilmeli	77	5	Kent merkezinde trafik yoğunluğu olmasın
2	17	İnsanlar birbirlerinin haklarına saygı göstermeli, toplumsal duyarlılık artırılmalı	78	5	Kaza anında müdahale edebilecek helikopter sistemi oluşturulmalı
3	17	Medya trafik konusunda etkin olmalı	79	4	Yayalar eğitilmeli
4	17	Kamu yöneticileri ve polisler de trafik kurallarına uysun	80	4	Trafikte kaybettiğim vaktin maliyeti hesaplansın vergimden düşsün
5	16	Toplu taşıma sürücülerini eğitilmeli	81	4	Trafik sorunu oluşturanlara kamuoyu baskısı yapılmalı
6	14	Denetimler göstermelik değil sürekli olmalı, af olmamalı	82	4	Trafik işaretleri yazılı hale getirilmeli
7	14	Trafik planlaması olmayan İmar Planları onaylanmamalı	83	4	Şehir içine girişler paralı olmalı
8	14	Çocuk yaşta duyarlılık artırılmalı	84	4	Otomobil kadransındaki hız sınırı düşürülmeli
9	14	Başkalarının haklarına saygı	85	4	Kural hatası yapan sürücüler şehir içinde temizlik cezası alsın
10	13	Kent merkezinde yaya alanları artırılmalı	86	4	Kentte yaşama klavuzu hazırlanmalı
11	13	Yolcusuz ticari taksiler kesinlikle dolaştırılmasın	87	4	Kadın şoförleri sıkıştırılanlar hapse atılmalı
12	13	TV lerdeki dizilerde kemer teşvik edilmeli	88	4	Herkes evinde çalışmalı
13	13	Başbakanın kemer takma zorunluluğu getirilmeli	89	4	Araç standartları oluşturulmalı
14	13	Denetimde affedicilik olmamalı	90	4	Altyapı yetersiz
15	12	Toplumsal duyarlılık artırılmalı	91	3	Trafik sorunu için somut bir formül bulunmalı
16	12	Ulaşım ile ilgili önemli kararlar yalnızca politikacıların insiyatifine bırakılmamalı	92	3	Trafik canavarı terimi yasaklanmalı
17	12	Deniz ulaşımı kullanılmalı	93	3	Tek kişi olan arabalar trafikte yasaklanmalı
18	12	Deniz taşımacılığı özendirilmeli	94	3	Taksi şoförü üniversitesi olmalı
19	12	Kent içinde trafikten arındırılmış bölgeler	95	3	Şehir içine girişlerde oğs ile para kesilmeli
20	11	Akıllı ulaşım sistemleri çoğaltılmalı	96	3	Sürücü belgeleri okul müfredatı içinde verilmeli
21	11	Trafik güvenliğini arttırıcı taşıt teknolojileri	97	3	İşyerleri ve fabrikalar uzaktan oturan eleman almamalı
22	11	Televizyondaki trafik eğitimleri izlenebilir saatlerde olmalı	98	3	Deniz ve hava ambulansları uygulaması büyükşehirlerde olmalı
23	11	Polis eğitilmeli	99	3	Çağdaş fertler yaratılmalı
24	10	Trafik yönetimi ve yetki karmaşasına son verilmeli	100	3	Büyükşehirlerde toplu ulaşım inşaat vergisi alınmalı
25	10	Trafik mahkemeleri tekrar kurulmalı	101	2	Yüksek yoğunluklu bölgelerde otopark yapılmamalı
26	10	Kazalara etkin müdahale	102	2	Ulaşım proje hazırlamasında farklılık oluşturulmalı
27	10	Otopark alanları geliştirilmeli	103	2	Trafikte hata yaparsam facebook da çıksın
28	10	Trafik yönetiminde görev alacak insanların kaliteleri nasıl arttırılsın	104	2	Trafik bakanlığı kurulmalı
29	10	Bisiklet ve motorsikletler için metrobüs gibi ayrı yol yapılmalı	105	2	Toplu taşımada harcanan paralar bir şekilde geri kazanılmalı
30	10	Çocuklar yolda yürürken başlarına bir şey gelmemeli	106	2	Tek çift plaka uygulamasının olmayacağı anayasaya konulmalı
31	10	Trafik yönetiminde Ağ yönetimi	107	2	Sürücüler her yıl sınavdan geçirilmeli
32	10	Televizyon dizilerinde kemer takmayanlar sık sık kazaya uğrasın	108	2	Sürücü belgesini okullar vermeli

No	1.Tur oy	BF1- "Trafik Sorunları" etiketiyle anılan paketlenmiş sorunlar açısından istendik ve istenmedikler sizce nelerdir?	No	1.Tur oy	(devam)
33	9	Göçün önlenmesi için bölgesel kalkınma	109	2	Sadece anneler direksiyona geçmeli
34	9	Kasko sigortası zorunlu olmalı	110	2	Park konusunda belediye yetkileri kısıtlanmalı
35	9	Trafikle ilgili eğitim kuruluşları oluşturulmalı	111	2	Orta ölçekli ticari araçlar gece kullanılmalı
36	9	Stk yetkilendirilmeli	112	2	Muhtarlar trafik klüpleri kurmalı
37	9	Onyaşından yaşlı araçlar trafikten çekilmeli	113	2	İran cumhurbaşkanı helikopterle dolaşsın
38	9	Kentler yaya ve bisiklet erişimine göre tasarlanmalı	114	2	İki şeritli yollardan biri toplu taşımaya ayrılmalı
39	8	Ehliyet alırken akıl sağlığı muayenesinden geçirilsin	115	2	Herkes her sabah birisine yol vermeli
40	8	Bir şehirde on yıldan az oturmeyen taksi sürücüsü olmamalı	116	2	Herkes çocuğunu en yakındaki okula yazdırmalı
41	8	Trenlerde güvenlik artırılmalı	117	2	Bütün ışıklı kavşaklar iptal edilmeli
42	8	Trafik kazasına karışanların vergi oranları yükseltilmeli	118	2	Ağır taşıt üreticileri taksitli satış kampanyası yapmamalı
43	8	Metrobüs istasyonlarında serbest bisikletler olmalı	119	1	Yolvermeyene yirmibeş şnav çektirilmeli
44	8	Yeraltı otoparkları yapılmalı	120	1	Trafikten şikayet edenleri arabistana gönderelim
45	8	Otopark sorunu çözülmeli	121	1	Trafik denetimi ingilizlere verilsin
46	7	Trafikle ilgili paydaşların bilinçlendirilmesi, eğitilmesi	122	1	Trafik bakanlığı kurulması kesinlikle yasaklanmalı
47	7	Sürücü belgesine sahip olma kriterleri değişmeli	123	1	Trafiğe çıkmak caydırılmalı
48	7	Trafikte cezalar paraya çevrilmesin	124	1	Tek kişilik otomobiller yapılsın
49	7	Toplu taşımada konfor yükseltilmeli	125	1	Tek gün tek plaka, çift gün çift plaka çıkmalı
50	7	İşyeri sahiplerinin kamuya ait yollara park etmesi yasaklanmalı	126	1	Şu ana kadar ilk yardımla ilgili neden soru sorulmadığı sorgulanmalı
51	7	Bisiklet ve motorsikletlere dost olmalıyız	127	1	Şehir içi trafik sigorta primleri yükseltilsin
52	7	Artan trafik planlanmalı	128	1	Otuzdört plaka harici istanbula araç girişi yasaklansın
53	7	Ehliyetler iptal edilip yeniden verilmeli	129	1	Otomobiller uçmalı
54	6	Trafikteki bütün polislerin ehliyetlerinin olup olmadığı sorgulanmalı	130	1	Motorsikletleri daha iyi görmeliyiz
55	6	Trafik levhaları sürücülerde tereddüt yaratmamalı	131	1	Kolay ehliyet almak isteyenler cezalandırılmalı
56	6	Trafik hayatımdan zaman çalmamalı	132	1	Kentlerin arazi kullanım yapısı yeniden gözden geçirilmeli
57	6	Öncelikli araçların şeffaf kuralları olmalı	133	1	Işınlama cihazı bulunmalı
58	6	Ölümcül kazaya sebebiyet veren sürücüler teşhir edilmeli	134	1	İki yıl bisiklet kullanmayana ehliyet verilmemeli
59	6	Ödül sistemi	135	1	Hızlı gidenler akıl hastanesine
60	6	Otomobiller daha az trafiğe çıkmalı	136	1	Eğitim ve denetimde bürokrat olmamalı
61	6	Kaza yapmamış sürücüler teşhir edilmeli ve ödüllendirilmeli	137	1	Bütün kurallar kaldırılmalı
62	6	İşe geliş gidiş saatlerinde tek kişi araba kullanamamalı	138	1	Altı ayda bir ehliyetler tekrar yenilenmeli
63	6	Havada, suda olduğu gibi karada kontrol merkezi kurulmalı	139	1	Alkollü yakalananlar kafasına şişe bağlanmalı
64	6	Denetimde etkinliğin başka bir yolu bulunmalı	140	0	Yeraltı yolları yapılmalı
65	6	Başbakan geçecek diye vatandaş bekletilmemeli	141	0	Trafik kazasında ölenler öldüğü yerde gömülmeli
66	5	Yukarıdaki soruları cevaplayacak eğitim nasıl olmalı	142	0	Trafiğin geliş gidiş yönleri değiştirilsin

No	1.Tur oy	BF1- "Trafik Sorunları" etiketiyle anılan paketlenmiş sorunlar açısından istendik ve istenmedikler sizce nelerdir?	No	1.Tur oy	(devam)
67	5	Yollardaki her türlü yatay veya dikey işaretlerin tam olarak yapılması	143	0	Toplumun yapısına göre sistemler oluşturulmalı
68	5	Türkiyede otomobil üreten firmalara toplu taşıma zorunluluğu	144	0	Ticari taksiler durak dışında durmasın
69	5	Trafik kurallarına uyanların vergi teşviği	145	0	Şu ana kadar saygı ile ilgili bir soru sorulmayışı sorgulanmalı
70	5	Trafiğe çıkan her araç için bir ağaç dikilmeli	146	0	Sürat yapan idam edilmeli
71	5	Sürücü kursları tamamen kapatılmalı yenilenmeli	147	0	Kulaktan dolma bilgi ile karar verilmemeli
72	5	Sürücü eğitimi sınıflanmalı	148	0	Kazada asıl suçlu olan karşı tarafın aracını tamamen yenilemeli
73	5	Resmi araçlara eskort verilmesin	149	0	İhtisas sahibi trafik zabıtası
74	5	Kurallara uymamak marifet ve uyanıklık olarak algılanmamalı	150	0	Bulunacak somut formüle göre iller kategorize edilmeli
75	5	Kurallar sürekli hatırlatılmalı	151	0	Bisiklet taksiler olmalı
76	5	Kural çiğneyenler ayıplanmalı	152	0	Bin kişilik otobüsler yapılmalı

Ek-4: Üretilen istendik / istenmedik trafik konularının oylamayla azaltımı (Tur 2)

No	2.Tur oy	1.Tur oy	BF1- "Trafik Sorunları" etiketiyle anılan paketlenmiş sorunlar açısından istendik ve istenmedikler sizce nelerdir?
1	17	18	Toplu taşımacılık geliştirilmeli ve sürücüleri eğitilmeli
2	14	17	İnsanlar birbirlerinin haklarına saygı göstermeli, toplumsal duyarlılık artırılmalı
3	13	13	Kent merkezinde yaya alanları artırılmalı
4	12	16	Toplu taşıma sürücüleri eğitilmeli
5	12	14	Denetimler göstermelik değil sürekli olmalı, af olmamalı
6	12	14	İmar planlarında trafik planlaması olmayanlar onaylanmamalı, yaya alanları artırılmalı
7	12	11	Akıllı ulaşım sistemleri çoğaltılmalı
8	10	17	Medya trafik konusunda etkin olmalı
9	10	10	Trafik yönetimi ve yetki karmaşasına son verilmeli
10	9	14	Çocuk yaşta duyarlılık artırılmalı
11	9	12	Toplumsal duyarlılık artırılmalı
12	9	9	Göçün önlenmesi için bölgesel kalkınma
13	8	17	Kamu yöneticileri ve polisler de trafik kurallarına uysun
14	8	11	Trafik güvenliğini artırıcı taşıt teknolojileri
15	7	10	Trafik mahkemeleri tekrar kurulmalı
16	7	10	Kazalara etkin müdahale
17	7	8	Ehliyet alırken akıl sağlığı muayenesinden geçirilsin
18	6	13	Yolcusuz ticari taksiler kesinlikle dolaştırılmasın
19	6	9	Kasko sigortası zorunlu olmalı
20	6	7	Trafikle ilgili paydaşların bilinçlendirilmesi, eğitilmesi
21	5	8	Bir şehirde on yıldan az oturmeyen taksi sürücüsü olmamalı
22	5	7	Sürücü belgesine sahip olma kriterleri değişmeli
23	5	7	Trafikte cezalar paraya çevrilmesin
24	5	7	Toplu taşımada konfor yükseltilmeli
25	4	10	Otopark alanları geliştirilmeli
26	4	10	Trafik yönetiminde görev alacak insanların kaliteleri nasıl artırılmalı
27	4	10	Bisiklet ve motorsikletler için metrobüs gibi ayrı yol yapılmalı
28	4	8	Trenlerde güvenlik artırılmalı
29	4	7	İşyeri sahiplerinin kamuya ait yollara park etmesi yasaklanmalı
30	3	12	Ulaşım ile ilgili önemli kararlar yalnızca politikacıların insiyatifine bırakılmamalı
31	3	11	Televizyondaki trafik eğitimleri izlenebilir saatlerde olmalı
32	3	11	Polis eğitilmeli
33	3	9	Trafikle ilgili eğitim kuruluşları oluşturulmalı
34	3	8	Trafik kazasına karışanların vergi oranları yükseltilmeli
35	3	7	Bisiklet ve motorsikletlere dost olmalıyız
36	3	7	Artan trafik planlanmalı
37	2	12	Deniz ulaşımı kullanılmalı
38	2	12	Deniz taşımacılığı özendirilmeli
39	2	10	Çocuklar yolda yürürken başlarına bir şey gelmemeli
40	2	10	Trafik yönetiminde Ağ yönetimi
41	2	9	Stk yetkilendirilmeli
42	2	8	Metrobüs istasyonlarında serbest bisikletler olmalı
43	1	13	TV lerdeki dizilerde kemer teşvik edilmeli
44	1	13	Başbakana kemer takma zorunluluğu getirilmeli
45	1	9	Onyaşından yaşlı araçlar trafikten çekilmeli
46	1	9	Kentler yaya ve bisiklet erişimine göre tasarlanmalı
47	1	8	Yeraltı otoparkları yapılmalı
48	0	14	Başkalarının haklarına saygı
49	0	13	Denetimde affedicilik olmamalı
50	0	12	Kent içinde trafikten arındırılmış bölgeler
51	0	10	Televizyon dizilerinde kemer takmayanlar sık sık kazaya uğrasın
52	0	8	Otopark sorunu çözülmeli
53	0	7	Ehliyetler iptal edilip yeniden verilmeli

Ek-5: Üretilen istendik / istenmedik trafik konularının oylamayla azaltımı (Tur 3)

No	3.Tur oy	2.Tur oy	1.Tur oy	BF1- "Trafik Sorunları" etiketiyle anılan paketlenmiş sorunlar açısından istendik ve istenmedikler sizce nelerdir?
1	18	17	18	Toplu taşımacılık geliştirilmeli ve sürücüleri eğitilmeli
2	15	12	14	Denetimler göstermelik değil sürekli olmalı, af olmamalı
3	12	14	17	İnsanlar birbirlerinin haklarına saygı göstermeli, toplumsal duyarlılık arttırılmalı
4	11	13	13	Kent merkezinde yaya alanları arttırılmalı
5	11	12	14	İmar planlarında trafik planlaması olmayanlar onaylanmamalı, yaya alanları arttırılmalı
6	11	12	11	Akıllı ulaşım sistemleri çoğaltılmalı
7	10	10	17	Medya trafik konusunda etkin olmalı
8	9	9	14	Çocuk yaşta duyarlılık arttırılsın
9	7	10	10	Trafik yönetimi ve yetki karmaşasına son verilmeli
10	7	7	10	Trafik mahkemeleri tekrar kurulmalı
11	7	8	11	Trafik güvenliğini arttırıcı taşıt teknolojileri
12	6	6	13	Yolcusuz ticari taksiler kesinlikle dolaştırılmasın
13	6	4	10	Otopark alanları geliştirilmeli
14	6	9	9	Göçün önlenmesi için bölgesel kalkınma
15	6	2	12	Deniz ulaşımı kullanılmalı
16	5	6	7	Trafikle ilgili paydaşların bilinçlendirilmesi, eğitilmesi
17	5	9	12	Toplumsal duyarlılık arttırılmalı
18	5	5	7	Sürücü belgesine sahip olma kriterleri değişmeli
19	5	7	10	Kazalara etkin müdahale
20	5	8	17	Kamu yöneticileri ve polisler de trafik kurallarına uysun
21	3	3	9	Trafikle ilgili eğitim kuruluşları oluşturulmalı
22	3	4	10	Trafik yönetiminde görev alacak insanların kaliteleri nasıl arttırılsın
23	3	2	9	Stk yetkilendirilmeli
24	3	2	10	Çocuklar yolda yürürken başlarına bir şey gelmemeli
25	3	4	10	Bisiklet ve motorsikletler için metrobüs gibi ayrı yol yapılmalı
26	2	4	8	Trenlerde güvenlik arttırılmalı
27	2	3	8	Trafik kazasına karışanların vergi oranları yükseltilmeli
28	2	2	8	Metrobüs istasyonlarında serbest bisikletler olmalı
29	2	6	9	Kasko sigortası zorunlu olmalı
30	2	7	8	Ehliyet alırken akıl sağlığı muayenesinden geçirilsin
31	1	3	12	Ulaşımla ilgili önemli kararlar yalnızca politikacıların inisiyatifine bırakılmamalı
32	1	5	7	Trafikte cezalar paraya çevrilmesin
33	1	1	9	Onyaşından yaşlı araçlar trafikten çekilmeli
34	1	1	9	Kentler yaya ve bisiklet erişimine göre tasarlanmalı
35	1	3	7	Bisiklet ve motorsikletlere dost olmalıyız
36	1	5	8	Bir şehirde on yıldan az oturmeyen taksi sürücüsü olmamalı

**TRAFİK SORUNLARININ
ÇÖZÜMÜ
İÇİN
POLİTİKA BELGESİ**

Rev. 0 - 14 Nisan 2009

TRAP
TRAFİKTE ORTAK AKIL PLATFORMU

Ek-6: Trafik Sorunları ve Çözümleri Politika Belgesi

“İçindekiler” bölümünde bulunması gerekenler
Hakkındaki uzlaşma sonuçları

BF2- Eğer elimizde bir "Trafik Sorunları ve Çözümleri Belgesi" bulunsaydı, bu belgenin İÇİNDEKİLER kısmındaki 3 ana başlık altındaki 10 soru neler olmalıydı?

(I) Planlama

1. İmar planları ile ulaşım planlaması ilişkisi nasıl kurulmalı?
2. Toplu taşımacılık bazlı ulaşım talepleri nasıl karşılanmalı?
3. Taşıt teknolojilerinden trafik güvenliğini artırıcı yönde nasıl yararlanılmalı?

(II) Uygulama

4. Trafik yönetimi nasıl olmalı?
5. Etkin denetim nasıl sağlanmalı?
6. Akıllı ulaşım sistemlerinden nasıl yararlanılıp yaygınlaştırılmalı?
7. Kazalara etkin müdahale nasıl sağlanmalı?

(III) Eğitim ve Bilinçlendirme

8. İlgili paydaşların eğitilmesinde hangi yöntemler kullanılmalı?
9. Toplumda trafik duyarlılığı nasıl geliştirilmeli?
10. Medyanın eğitim ve bilinçlendirme bağlamında rolü nasıl etkinleştirilmeli?

Ek-7: Başlıklar İtibariyle Konsolide Çözüm Çerçevesi Önerileri

I. Planlama

1. İmar planları ile ulaşım planlaması ilişkisi nasıl kurulmalı?

Arazi kullanım politikasına göre belirlenen yerleşim bölgelerinde önce hedef planlama yılı için İmar Planı (Nazım Plan) hazırlanmalı, daha sonra bu planı esas alan Ulaşım Planı yapılmalıdır. Bunun için :

- Önce arazi planları yapılmalı, bu planların ortaya çıkartacağı ulaşım talepleri irdelenerek sonucuna göre bütünlük(entegre) bir ulaşım sistemi öngörülmesi, toplu taşıma odaklı ve çevreye duyarlı bir ulaşım modeli oluşturulmalıdır. Arazi kullanım planlarından dolayı ortaya çıkan taleplere fiziksel ve ekonomik olarak cevap verilemiyorsa, planlarda yoğunluk azaltıcı yönde revizyonlar yapılmalıdır.
- İmar ve ulaşım planlarına tüm yerel paydaşlar katılmalı.
- Yoğun toplu taşımacılığa gerek duyulan yerleşim bölgelerinde, toplu taşıma sisteminin verimli uygulanmasını sınırlayan yapılara izin verilmez.
- AVM ler kesin bir kural ile şehir merkezinden uzakta olmalı

2. Toplu taşımacılık bazı ulaşım talepleri nasıl karşılanmalı?

- Toplu taşıma maliyetlerinin bir bölümü, kamu kaynağı (otopark gelirleri, belediye bütçesi, diğer gelirler vb.) ile çapraz sübvansiyon olarak karşılanmalı.
- İmar ve ulaşım planlamalarında toplu taşımaya yönelik altyapı oluşturulması temel ilke olmalıdır.
- Teknik olarak sadece otobüsün yeterli olabileceği yerlerde, politik nedenlerle metro gibi ağır yatırımlar öngörülmemeli.
- Demode sistemler değil, gelişmiş ekonomik, güvenli hızlı ve konforlu sistemler tercih edilmelidir. Seçilen sistemin geliştirilmeye müsait olması gerekir. Ayrıca yerli araçların kullanımı, bu alanda gelişmeyi de getirecektir.
- Park et-devam et (park&ride) sistemi oluşturulmalı,
- Toplu taşıma durakları çevresine otoparklar yapılarak özel araçların merkeze girmesi önlenmeli, bu parklar ucuz ya da ücretsiz olmalıdır.
- Toplu taşımada aktarma kolaylaştırılmalı.
- Deniz yolu toplu taşımalarının özelleştirilmesi ile toplam taşımacılık içindeki payı artırılmalı.
- Metro şehrin gelişen kesimlerinde üstten gitmeli
- Metrobüs hattını ambulanslar kullanabilmeli.
- Büyük metropollerde toplu taşımacılığın olduğu yerlerde bireysel araçlar ile birer kişinin seyahati caydırılmalı.

3. Taşıt teknolojilerinden trafik güvenliğini artırıcı yönde nasıl yararlanılmalı?

- Trafik güvenliği önceliğinden hareketle, araç, yol ve yol üstü teknik teçhizatında öngörülen güvenlik ve yönlendirme donanımına dair kanun ve yönetmelik düzenlemeleri.
Bu düzenlemelerde öngörülen yapıların uygulamaya geçirilmesine dair zorunlulukların gerekli bütçe imkanları da sağlanarak gerçekleştirilmesi.
- Pasif güvenlik unsurları (ABS, ESP, hız sınırlayıcı vb) -örn. 2012den itibaren- otomotiv üretiminde zorunlu hale getirilmeli,
- Trafikte mevcut araçlar bu unsurlara sahipse yıllık vergileri daha düşük tutulmalı,
- Otomatik alkol kontrolü.
- Araçların teknik muayeneleri akıllı cihazlar kullanılarak yapılmalıdır.

II. Uygulama

1. Trafik yönetimi nasıl olmalı?

- a. Halen 9 bakanlık trafik yönetiminden ve denetiminden sorumludur. Bu durum bir yetki kargaşasına neden olmaktadır. Bu kargaşanın ortadan kaldırılabilmesi için yetkinin tek elde toplanması zorunludur.
- b. Merkezi olmayan, ancak etkili koordinasyon sağlayan yapının oluşturulması.
- c. Yerel yönetim bazı yetkili koordinatör organ (şehir içi trafiği için) teşkili ve STK'ların burada etkin rol alması.
- d. **Moderatör önerisi: Networking örgütlenme yoluna gidilmelidir. (Bkz. <http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=256>, <http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=330>)**

2. Etkin denetim nasıl sağlanmalı?

- a. Etkin denetim için gerekli alt yapı oluşturulmalı
 - i. Yasal düzenleme, yetkinin yerel yönetime verilmesi, sürekli adil teknolojik imkanlardan yararlanıp caydırıcılık için gerekli etkin maddeler olmalı.
 - ii. Bu konuda yeterli sayı ve kalitede kadro oluşturulması. Bu kadronun sürekliliğinin ve eğitiminin sağlanması. Bu eğitim için üniversitelerden yararlanılması
- b. 24 saat içinde sürekli denetiminin sağlanabileceği akıllı ulaşım sistemlerinin kurularak, hatalı parklanma, kırmızı ışık ihlali, aşırı hız gibi hataların, hatasız tesbiti.
- c. Etkin denetimin caydırıcılığı için cezaların toplanmasının mutlaka sağlanması. Bunun için de farklı yöntemler denenmeli.
- d. Cezalar kesinlikle caydırıcı olmalı ve hiçbir şekilde affedilmemeli. Hapis cezaları kesinlikle paraya çevrilmemeli.
- e. Akıllı sistemlerin yaygınlaştırılması için şartları yetersiz olan yerel birimlere merkezi hükümetin destek sağlaması.
- f. **Moderatör önerisi: Mevcut durumda kamu otoritesi yetkilerini toplum ve onun sivil örgütlenmeleri ile paylaşmak arzusunda değildir. Halbuki, yüzbinlerce insanın rol aldığı ve kuralları ihlal ettiği herhangi bir sistem (trafik de dahil) sadece kamu otoritesi tarafından denetlenemez.**
Buna göre, fahri trafik müfettişliği sistemi de dahil toplumdaki yararlanılması, kamu otoritesi, denetimin denetimi gibi bir rolde bulunmalıdır.
Bu amaçla, Trafik Şikayet Sistemi adı verilebilecek ve <http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=152> adresinde açıklanan ilkeler çerçevesinde bir sistem oluşturulmalıdır. Bunun için gereken, sadece trafikle ilgili kamu otoritesinin soruna bakış açısının (zihniyet) değiştirilmesidir. Toplumumuz, yılda birkaçbir kayıp verdiği bu ilan edilmemiş savaşta, kamu otoritesinin tekeline korumaya destek olmak ya da yaşama katılarak kendini korumak arasında tercih yaptığı bilincine varmalıdır. TRAP bu konuda kritik bir rol üstlenebilir.
- g. **Moderatör önerisi: Denetimde en etkili pozisyonda yararlanması gerekenlerin başında "Sorumlu Sürücüler" gelmektedir (Bkz. <http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=145>). Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı'nın SOZ kampanyası (Bkz. <http://tinyurl.com/38qjmv>) bu amaçla tanımlanmış bir kampanya olup, gerekli mali ve/ya aynı destek sağlanabildiği takdirde kolaylıkla yaygınlaştırılabilir.**

3. Akıllı ulaşım sistemlerinden (AUS) nasıl yararlanılıp yaygınlaştırılmalı?

- a. AUS toplu taşımada etkin kullanılmalı. Güzergah seçimi, meteoroloji durumu, kaza geçiren taşıtların saptanması.
- b. Akıllı işaret levhalarının çoğaltılması
- c. Elektronik denetleme sistemlerinin yaygınlaştırılması
- d. Cep trafik sisteminin yaygınlaştırılması
- e. Trafik radyosunun oluşturulması (her şehirde)
- f. Kavşaklarda gereksiz ışıklar kalkmalı, bazı yollarda kontrol EDS'ye bırakılmalı
- g. Işıklı yollardaki durma zamanlarının trafiğin yoğunluğuna göre otomatik ayarlanmalı
- h. Navigasyon sisteminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması
- i. Tek elden yönetilen bir trafik yönetim merkezi kurulmalı, tüm illerde uygulanması için teşvik getirilmeli
- j. Trafik ışıklarında sesli uyarı sistemi olmalı
- k. Şehir içi ve şehirlerarası trafik akışını sürekli hale getirecek yeşil dalga, OGS vb. sistemlerin yaygınlaştırılması.
- l. Can ve mal emniyeti açısından önem arzeden hız sınırlayıcı, yük sınırlayıcı, alkol uyarıcı gibi teknolojileri kullanan araçlar üretilmelidir.

4. Kazalara etkin müdahale nasıl sağlanmalı?

- Özellikle profesyonel sürücülerin tümüne ilkyardım eğitimi verilmeli.
- Trafik polisi ve jandarmanın temel ilk yardım bilgisine sahip olması,
- Toplumda ilk ve acil yardım konusunda bilgili insan sayısının artırılması,
- Trafik polisi ve/veya jandarma ile itfaiye ve ambulansın hızlı ve etkin haberleşme ağına kurulması
- Araçlarda ilk yardım çantası etkin denetlenmeli,
- Yollarda ilk yardım istasyonları tarif edilip, mesafeleri ve ulaşım imkanları belirlenmeli.
- Belirli mesafelerde ilk yardım hastanesi veya bölümü bulunmalı ve bu hastaneler kolay ulaşılabilir yerde olmalı.
- Şehirlerarası yollardaki park noktalarında ilk yardım istasyonları mecburi olmalıdır.
- İstasyonlarda kazalara müdahale eden kaza-kırım ekibi ve teçhizatı olmalıdır.
- Kazaya karışıp da hastanelerin acil servisine kaldırılanların hakları ve sorumlulukları öğretilmelidir.
- Ambulanslara yol verme kuralları her platformda işlenmeli
- Trafik bilirkişilerinin kök sebep analizi (Bkz. <http://tinyurl.com/d68zdb>) eğitimi alması,
- 911 gibi bir ihbar sistemi tesis edilmesi.

III. Eğitim ve Bilinçlendirme

1. İlgili paydaşların eğitilmesinde hangi yöntemler kullanılmalı?

- Ehliyet alınırken defansif sürücükülük tekniklerinin öğretilmesi.
- Çocuklara trafik ortamında hayattan kalmanın yolları öğretilmelidir.
- Moderatör önerisi: Yalnız trafikte değil tüm alanlardaki eğitimler "öğretme" konseptine dayalı olup, bu nedenle de verimleri son derece düşüktür. Öğrenme temelli eğitimlerin verimleri ise son derece yüksektir. Tüm paydaş eğitimleri öğrenme esasına göre tasarlanmalı, TRAP bu kavramı "toplumun kavramsal tedavülü"ne sokmalıdır. (Bkz. <http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=1028>)**

2. Toplumda trafik duyarlılığı nasıl geliştirilmeli?

- Trafik duyarlı bir toplum için trafik bilincinin çocuk yaşta aile, okul, çevre ve sosyal yaşam içinde oluşturulup yerleştirilmesi benimsenmelidir.
- Kazalar, trafikte zaman kaybı, ekonomik kayıp, çevre kirlenmesi gibi olumsuz sosyal ve ekonomik sonuçlar topluma sürekli ve güncel olarak aktarılmalı. Bu bağlamda yazılı ve görsel medya etkin şekilde kullanılmalıdır.
- Yerel yönetimlerinin kent bilincinin oluşturulmasında daha etkin çaba sarfetmesi.
- Söz verme uygulaması ile oto kontrol sisteminin oluşturulması.
- Başkalarının haklarına saygı göstermek için tüm toplum kesimlerini ilgilendiren kampanyalar, medyanın da etkin olarak kullanılmasıyla uygulanabilir.
- TV dizileri ve sinema filmlerindeki karakterlerin (kötü karakterler olsalar bile) trafikle ilgili kurallara uymaları yapıcı ve senaristlere önerilmeli. Dizi ve filmlere yol güvenliğiyle ilgili mesajlar yerleştirilmeli.
- Moderatör önerisi: Sürücü, yaya, trafik polisi ve bu gibi trafikle doğrudan ilgili kişilerin yaşamlarında başlarından geçen ders alınabilecek nitelikli (kimisi komik veya trajik komik) olayların, birer sayfada hikaye edildiği ve başında da (arzu ederse) kendi adının bulunacağı bir yayın hazırlanması öneriliyor.**

Tüm hikayelerin, baştan belirlenmiş bir format uyarınca hazırlanması, baştan belirlenecek bir çeşit şartnameye uyması ve bunların bir editörün teknik sügecinden geçirildikten sonra yayımlanması halinde, hem kolay okunabilirliği (sürükleyiciliği nedeniyle) hem de satışı garantili olması (yazısı çıkan herkesin en az birer adet alacağı için) nedenleriyle bilinçlendirme amacıyla kullanımı mümkündür.

Muhtemelen o denli ilginç olaylar ortaya çıkacaktır ki tüm paydaşlar bunlarda öğrenilecek yanlar bulacaklardır.

Söz konusu yayın TRAP tarafından hazırlanabilir.

(9ncu ÇGr'nun bu bağlamdaki önerisi şöyledir: "Yaşanmış kaza sonrası hayat hikayelerinin medya kanalıyla kamu oyuna paylaşılması")

3. Medyanın eğitim ve bilinçlendirme bağlamında rolü nasıl etkinleştirilmeli?

- a. Kamudan trafik ve yol güvenliği bilgilerinin düzenli bir şekilde medyaya aktarılması
- b. Sıkıcı olmayan (eğlendirici) eğitim kliplerinin prime time'da yayınlanması için özendirme
- c. Yoğun trafik saatlerinde radyo programları ile sürücülerin uyarılması
- d. Medyada trafik konusunda çalışan STK'lara yer verilmelidir.
- e. Trafik eğitimi emniyet siteleri 3. taraflarca daha profesyonel bir yaklaşım ile ilgi çekici hale getirilmelidir
- f. Otomotiv ve ilgili kuruluşları yol güvenliği ile ilgili siteleri daha etkin bir biçimde desteklenmesinin teşviki,
- g. Moderatör önerisi: TV dizi senaryoları trafikle ilgili mesajların iletimi için mükemmel birer taşıyıcıdır. Bu amaçla, TRAP tarafından desteklenerek:
 1. mesajların üretilmesi,
 2. bundan sonraki TRAP toplantısına katılımcı olarak dizi senarist ve yapımcılarının davet edilmeleri,
 3. kendilerinden bu mesajları senaryoları içine yerleştirmelerinin istenmesi.
- h. Moderatör önerisi: (2g) maddesindeki yayın gerek dizi senaristleri gerekse magazin programı yapımcılarına bol malzeme üretecektir.

Ek-8: Yarından İtibaren Neler Yapılmalı ki bu Politika Belgesi İşlevsellik Kazansın?

1. Bu ortak akıl çalışmasının sonuçlarını bir basın bildirisine dönüştürelim ve medya kuruluşlarına servis edelim
2. Bir web sitesi kurup, bunları orada da aktaralım. Facebook'ta da grup kuralım
3. Doğru yaklaşımlar yönünde kamu bilinci yaratıp, politik iradeyi doğru çözümler yönünde etkileyelim
4. Yeni seçilecek yerel yöneticilere trafik ve ulaşım ile ilgili çözüm gerçeklerini anlatalım
5. Politik yaklaşımlar oluşmadan temel gerçekleri anlatalım. Doğrulara göre çözümlerin oluşmasını sağlayalım
6. Kamuya politik doğrular değil teknik doğrular aktaralım
7. Pazartesi günü toplantımızın genel bir değerlendirmesini yapacağım. Beyaz Nokta web adresine girip inceleme yapacağım:
8. Trafikteki insanlara daha hoşgörülü ve toleranslı davranmaya başlayalım
9. Medya patronlarıyla iyi ilişkileri olan kişilere ulaşalım, onlara trafik programlarının doğru zamanlarda yayınlanmasını sağlatalım
10. Sonuçların raporlanmasından sonra sıra ile, a- içişleri Bakanına sonuçları verelim, b-TBMM içişleri Komisyon üyelerine verelim, c-Siyasi parti gruplarına verelim.
11. Bu teklifleri basınla paylaşarak kamuoyu oluşturalım
12. Pazartesi sabahından itibaren takip eden süreçte, seçilen ana ve alt başlıkların içeriğini dolduracak detayları ve somut önerileri yazmakta fayda var.
13. Pazartesi bir sonraki toplantı gününü tesbit edip, burada oluşan fikirlerin olgunlaşması için strateji oluşturalım
14. Çıkan sonuçları, tartışılan konuları özetleyip medya ile paylaşabiliriz.
15. Bu toplantının kritiğini tarafsız yapıp tüm katılımcılarla bunları paylaşalım
16. Facebook'ta bu toplantı grubunu canlı turalım
17. Bu toplantıda çıkan sonuçları olabildikçe yayalım
18. Trafik içinde daha toleranslı ve hoşgörülü olalım
19. Asla trafik kuralı ihlali yapmayalım.
20. Trafik güvenliği konusunda diğerlerini etkileyecek yöntemler bulup uygulayalım
21. Bu toplantı sonuçlarına göre toplumda etki yaratacak baskı uygulanmasının yollarını araştıralım
22. Kendimiz ve çevremizdekilerin emniyet kemerini takmasını sağlayalım
23. Toplantı ışığında medyaya ya da belli gruplara bilgiler verelim
24. Çalışma sonuçlarının bir "Aksiyon Planı" haline getirilmesi ve paylaşılması
25. Benzeri toplantıların mutad hale getirilmesi
26. Öncelikle bu toplantımızı ve kısa bir amaç/sonuç özeti içeren bir Basın Duyurusu yapalım
27. Çalışma sonuçlarımızı bir rapor haline getirelim. Taslağı uzman arkadaşların düzeltmesine fırsat verelim.
28. Çalışma sonuç raporunu ilgili kişi / kurumlara göndereyim
29. Çalışma grubunu temsilen birileri medyayı kullanarak sonuçlardan kamu oyunun da faydalanmasını sağlamalı
30. Bu toplantı sonuçlarını medyaya verelim
31. Bu toplantıyı ilgili bakanlık ve belediyelerle temas kurarak duyuralım
32. Önümüzdeki günlerde daha genişletilmiş ve uygulamada yetkili olan görevlileri de aramıza alarak yeni bir toplantı düzenleyelim
33. TRAP çalıştaylarını sürdürerek kamu oyuyla paylaşmaya devam edelim.
34. Bu günkü toplantının sonuçlarını içeren küçük bir rapor hazırlayalım
35. Hazırlanan raporu sözlü ve yazılı medyaya göndereyim
36. Raporu ilgili resmi kurumlara göndereyim. İnternete koyayım
37. Biz TRAP gönüllüleri asla kural ihlali yapmayalım
38. Trafikte gördüğümüz, karşılaştığımız sorunları günlük tutarak bir hafta boyunca yazalım
39. Trafik eğitiminin geliştirilmesi için çalışma yapalım
40. Bu gün konuşulan yasal düzenlemeye yönelik düzenlemeler için Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığıyla temasa geçelim (Trafik yasası mecliste)
41. Bu gün konuştuklarımız önemli hususları medya ile paylaşıp onların hassasiyetini ölçelim
42. Gazete ilanı verip, yöneticileri tebrik ve teşvik edici cümlelere yer verelim
43. Üniversiteli gençlere yönelik akıllı araç için anket formu hazırlayalım
44. Bu çalışmanın neticeleri bir duyuru haline getirilerek, basın organlarına iletilmeli
45. Bir referandum olarak ilgili bakanlara bildirelim
46. Eğitim ile ilgili nasıl bir çözüm oluşturulabilir bunu düşünmeye zaman harcayalım
47. Bu programdan sonra kendimize sormalıyız: Gerçekten bu gün yazdıklarımla ilgili ben nasıl katkı sağlıyordum
48. Pazartesiden itibaren bir şeyler üretip bu oluşumun içinde olmaya devam edecek miyim:?
49. Park alanlarının kısıtlı olmasının kabulü ile sokaklara parkın etkin şekilde düzenlenmesi, denetimi
50. Zorunlu trafik sigortasının artırılması (coverage) kasko zorunluluğu
51. Toplu taşımacılık ile ilgili çözüm önerileri üretmeye devam edelim
52. Akıllı ulaşım yöntemlerini daha etkin kullanalım
53. Hızlı araba kullananlar bundan hemen vazgeçsin
54. etkin bir kampanya için beyin fırtınası yapalım (Trafikte onbin hayat gibi anlamsız olmasın)
55. Yeni seçilen yerel yöneticilerin ilk başlangıçtaki ilgi ve heyecanlarından yararlanarak buna yönelik bir ortak etkinliğin planlanması